

Winter Wheat Veldava

Registered: Slovak Republic, 2005

Breeders' rights: Research Institute of Plant Production (RIPP), Piešťany, Slovak Republic

Breeder and maintainer: RIPP Piešťany, Research & Breeding Station, Víglaš-Pstruša, Slovak Republic

Pedigree: Sana × Hadmerslebener 9411/85

Breeding method – pedigree method: The year of crossing was 1991. Individual ear selection began in F_4 generation, ear progenies on double-row microplots were sowed in F_5 . In F_6 generation yield trials started at 1 location on 10 m² plots, in F_7 generation yield was tested at 2 locations on plots 4 × 10 m² and at 2 locations on plots 1 × 10 m². Before Official Trials F_8 generation was evaluated at 5 locations in Slovakia, 6 locations in the Czech Republic, and 1 location in Germany. Since 2001 it was tested in Official Trials (under denomination PS-9/00), and in 2005 it was registered as the variety Veldava.

Disease resistance: Resistance to *Blumeria graminis* (6), *Septoria nodorum* (6) and *Puccinia striiformis* (6–7) is medium. Veldava is medium susceptible to *Puccinia tritici* (5) and Fusarium head blight (5).

Grain quality: Veldava does not have the bread quality (class 3), it can be used for feeding. This variety is characterized by very good flour yield (74.3%), protein content is 11.8%, sedimentation value according to Zeleny is very low (11 ml), falling number 279 s, test weight 814.5 kg/hl.

Frost hardiness: Medium, better than the standard variety Torysa (5–6).

Grain yield: During the Official Trials (2002–2004) Veldava had very good and stable yields. This variety was higher yielding than control varieties in all production areas. The highest yield of Veldava was recorded in a sugar-beet growing region (108.7% compared to control varieties). In a maize-growing region Veldava had 106.8% and in a potato-growing region 104.8% of the average of control varieties.

Other characteristics: Veldava has very good resistance to lodging, it carries dwarfing gene *Rht 8*. Veldava is medium to early maturing variety, the length of straw is medium. The ear is dense, of parallel shape, medium length and with short scurs on the tip of the ear, the colour of the ear is white. The average thousand grain weight is 47.2 g.

Small quantities of seeds for research and breeding purposes can be obtained from the corresponding authors.

Pšenica ozimná Veldava

Registrovaná: Slovenská republika

Šľachtiteľské práva: Výskumný ústav rastlinnej výroby Piešťany, Slovenská republika

Šľachtiteľ a udržiavateľ: VÚRV Piešťany, Výskumno-šľachtiteľská stanica Víglaš-Pstruša,
Slovenská republika

Rodokmeň: Sana × Hadmerslebener 9411/86

Metóda šľachtenia – rodokmeňová: Odroda je výsledkom kríženia východiskových rodičovských komponentov z roka 1991. Klasový výber bol zahájený v generácii F_4 a v F_5 boli vysiate klasové potomstvá na dvojriadkových mikroparcelkách. V F_6 generácii boli vybrané línie testované vo výnosových skúškach na 1 lokalite na ploche 10m^2 . V generácii F_7 boli vybrané línie skúšané na 2 lokalitách na ploche $4 \times 10\text{m}^2$ a na 2 lokalitách na ploche $1 \times 10\text{m}^2$. F_8 generácia bola testovaná formou štátnych predskúšok v 5 lokalitách na Slovensku, v 6 lokalitách v ČR a 1 lokalite v Nemecku. Na základe stabilných úrod bola zaradená do štátnych odrodových skúšok SR v r. 2001 pod označením PS – 9/00. V roku 2005 po 3 rokoch skúšania bola registrovaná pod názvom Veldava.

Kvalita: Veldava patrí do skupiny nepotravinárskej akosti C (trieda 3). Vyznačuje sa veľmi dobrou výťažnosťou múk (74,3 %), objemovú hmotnosť dosahuje 814,5 kg/hl, obsah bielkovín 11,8 %, číslo poklesu 279 s, má veľmi nízku sedimentačnú hodnotu podľa Zeleného 11 ml.

Odolnosť k chorobám: Odolnosť proti múčnatke trávovej a *septorii nodorum* má strednú (6). Odolnosť proti hrdzi pšenicovej je stredná až nižšia (5), odolnosť proti hrdzi plevovej má vyššiu (6–7) odolnosť proti fuzáriám v klasoch má slabšiu (5).

Mrazuvzdornosť: Odolnosť proti prezimovaniu má odroda strednú, o niečo lepšiu než odroda Torysa (5–6).

Výnos zrna: Počas skúšania odrody v štátnych odrodových skúškach dosahovala vo všetkých výrobných oblastiach veľmi dobré a stabilné úrody. Presiahla priemer kontrol vo všetkých výrobných oblastiach. Najvyššie úrody dosiahla v repnej výrobnej oblasti, kde priemernú úrodu kontrolných odrôd prekonáva o 8,7 %. V kukuričnej výrobnej oblasti prekonáva priemernú úrodu kontrolných odrôd o 6,8 % a v zemiakovej o 4,8 %.

Ostatné vlastnosti: Veľmi dobrá odolnosť proti poliehaniu (gén zakrpatenosti *Rht 8*). Veldava je odroda stredne skorá, stredného vzrastu (92 cm). Klas má tvar paralelný, hustý a stredne dlhý, s výskytom krátkych ostínok na vrchole klasu. Farba klasu je biela. Priemerná hmotnosť tisíc zrn bola 47,2 g.

Malé množstvo osiva pre výskumné a šľachtiteľské účely je možné získať od autorov článku.

Ing. LUBOMÍR RÜCKSCHLOSS, Ing. ANDREA HANKOVÁ, Ing. KATARÍNA MAZÚCHOVÁ

VÚRV Piešťany, VŠS Víglaš-Pstruša

962 12 Detva, Slovenská republika

tel.: + 421 455 394 541, fax: + 421 455 394 214

e-mail: ruckschloss@vurv.sk